

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา
สรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะของครูมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับขอบเขต หน้าที่ และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูมัธยมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับขอบเขต หน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

- ก. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 10 โรงเรียน ๆ ละ 23 คน จำนวน 230 คน
- ข. ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนนั้นๆ ที่ใช้เป็นตัวอย่งประชากร จำนวน 230 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด สำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง ประกอบด้วย

3 ส่วน คือส่วนที่หนึ่ง เป็นรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนและผู้ปกครอง ส่วนที่สอง เป็นรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนา . ซึ่ง เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยครอบคลุมเนื้อหา 4 หมวด คือ หมวด ก. ความรู้ของครู ซึ่งได้แก่ความรู้วิชาสามัญ ความรู้วิชาครู และความรู้ความสามารถพิเศษ หมวด ข. ทักษะในการสอน หมวด ค. ลักษณะที่พึงปรารถนา หมวด ง. หน้าที่และงานของครู และ ส่วนที่สาม เป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษา 10 คน แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย 10 โรงเรียน ๆ ละ 20 คน เป็นจำนวน 230 คน ได้รับคืนมา 166 คน คิดเป็นร้อยละ 72.17 ส่วนแบบสอบถามผู้ปกครอง ได้นำไปสอบถามโดยผ่านทางนักเรียนของโรงเรียนนั้น ๆ โรงเรียนละ 23 คน เป็นจำนวน 230 คน ได้รับคืนมา 147 คน คิดเป็นร้อยละ 64 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์คำตอบเป็นรายข้อ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิต หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากคำตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า และหาค่าร้อยละจากคำตอบที่แสดงความคิดเห็น

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะของครูที่พึงปรารถนาในระดับมัธยมศึกษา

1.1 หมวด ก. ความรู้ของครู ซึ่งได้แก่ ความรู้วิชาสามัญ ความรู้วิชาครู และความรู้ความสามารถพิเศษ

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าความรู้วิชาสามัญที่จำเป็นมากสำหรับครูคือความรู้ในค่านภาษาไทย ครูควรมีความรู้ในเรื่องหลักไวยากรณ์ การใช้ภาษาและวัฒนธรรมประเพณีไทย ส่วนในค่านภาษาอังกฤษนั้นครูควรรู้หลักการใช้ภาษาอังกฤษ ในค่านสังคมศึกษา ครูควรรู้ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและหน้าที่พลเมือง ส่วนความรู้ในวิชาอื่น ๆ ครูควรรู้ในเรื่องความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หลักการคำนวณ และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ความรู้วิชาสามัญที่นักเรียนเห็นว่ามีค่าจำเป็นในระดับปานกลาง คือ เรื่องวรรณคดีไทย ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ไทย ระบบการปกครอง ศีลธรรม เศรษฐศาสตร์ ปัญหาสังคมไทยและวิชาประชากรศึกษา สุขศึกษาและพลานามัย วิชาที่นักเรียนเห็นว่าจำเป็นน้อย คือ ไวยากรณ์อังกฤษ และหลักการซื้อของและใช้จ่ายอย่างประหยัด

ส่วนความรู้วิชาครูที่นักเรียนเห็นว่ามีค่าจำเป็นมากสำหรับครูคือ ความรู้ในด้านหลักสูตร วิธีสอน การวัดและการประเมินผล วิธีการสร้างอุปกรณ์การศึกษา หลักการแนะแนว ตลอดจนวิธีการประเมินผลตนเอง

ความรู้วิชาครูที่นักเรียนเห็นว่ามีค่าจำเป็นในระดับปานกลางคือ ความรู้ในเรื่องการใช้ประมวลการสอน บันทึกการสอน และการนิเทศการสอน

และความรู้ความสามารถพิเศษของครูที่นักเรียนเห็นว่ามีค่าจำเป็นในระดับปานกลางสำหรับครู คือ ความรู้ความสามารถพิเศษที่อยู่ในหมวด ก. (3) ทั้งหมด คือ ความสามารถทางนาฏศิลป์และดนตรี พุทธและฟังภาษาท้องถิ่น การช่างและงานประดิษฐ์ต่าง ๆ การทำสวนครัวและการพิมพ์ดีด

1.2 หมวด ข. ทักษะในการสอน

นักเรียนเห็นว่าทักษะในการสอนที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครู คือ ครูต้องมีความชำนาญในวิชาที่ตนสอน นอกเหนือจากนั้นนักเรียนเห็นว่า เป็นทักษะที่จำเป็นมาก ได้แก่ ทักษะในการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การถ่ายทอดความรู้ การใช้ภาษา สื่อความหมาย การให้นักเรียนแสวงหาความรู้ การตั้งคำถามตอบคำถาม การควบคุมชั้นเรียน และการให้งานและตรวจงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะในการสอนซึ่งนักเรียนเห็นว่ามีค่าจำเป็นในระดับปานกลาง คือ การเลือกใช้สื่อที่ทันสมัยและการเล่าเรื่อง วาดภาพ ร้องเพลงประกอบการสอน

X (1.3) หมวด ค. ลักษณะที่พึงปรารถนา

นักเรียนเห็นว่าบุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนาที่ครูจำเป็นต้องมีมาก คือ ครูควรมีความยุติธรรม นอกเหนือจากนั้นนักเรียนเห็นว่า เป็นบุคลิกลักษณะที่ครูจำเป็นต้องมี

มากคือ ครูควรมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส แสงกายสุภาพ เสียงดังชัดเจน พุคสุภาพ มีลักษณะ เป็นผู้นำ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ มีเหตุผล รัก และศรัทธาในอาชีพครู เลื่อมใสในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสามัคคี และมีความกตริเวม

1.4 ทหวก ง. หน้าทีและงานของครู

นักเรียนเห็นวหน้าทีและงานทีจำเป็นมากสำหรับครู คือ หน้าที ในการสอน ครูควรมีศรัทธาในการสอน จัดทำอุปกรณ์และตรวจสมุคงานของนักเรียน ใน คำนระ เเบียบปฏิบัติกฎการรรูและปฏิบัติตามกฎของราชการและโรงเรียน ประชุมครู อบรม ความรู้เมื่อมีโอกาส จัดนำข้อสอบวัดผล ทำรายงานผลการเรียน (ท.๒ก.) มีส่วนในการ อบรมนักเรียน รวมือในกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน ประสานงานกับบุคลากรใน โรงเรียน และดูแลความสะอาดเรียบร้อยของโรงเรียนและห้องเรียนด้วย นอกเหนือจาก นั้นนักเรียนเห็นวเป็นสิงจำเป็นในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดห้องเรียน การทำบัญชี เรียกชื่อ ทำทะเบียนนักเรียน ทำระเบียบยสะสม และการมีส่วนร่วมในการตั้งสมาคมครู

1.5 ปัญหาจากตัวครูทีนักเรียนประสบ

นักเรียนเห็นวปัญหาทีนักเรียนประสบมากที่สุด คือในคานการสอน ครูมักไมเตรียมการสอนและไม่สามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ ปัญหารองลงมาคือ การใช้อารมณ ครูไม่สามารถระงับอารมณและไมมีความอดทน ปัญหาทีประสบน้อยที่สุด คือครูพูดเสียงเบา พุดเร็วและรว และครูไม่ตรงต่อเวลา

X 1.6 ข้อเสนอนณะของนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะครูทีดี

นักเรียนส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอนณะว ครูทีดีควรมีความยุติธรรม ข้อเสนอนณะทีรองลงมาคือ ครูควรมีความถนัดและชำนาญในวิชาทีตนสอน ข้อเสนอนณะที อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือครูควรมียิ้มแย้มแจ่มใส ควรเข้มแข็งและควรหวังดีค่อนักเรียน

X 2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับขอบเขตหน้าทีและลักษณะครูทีพึง-ปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา

2.1 หมวด ก. ความรู้ของครู ซึ่งได้แก่ความรู้วิชาสามัญ วิชาครู และ ความรู้ความสามารถพิเศษ

ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ความรู้วิชาสามัญที่มีความจำเป็นมากสำหรับ ครู คือความรู้ในด้านภาษาไทย ครูควรรู้เรื่องหลักไวยากรณ์ การใช้ภาษา วรรณคดี และ วัฒนธรรมประเพณีไทย ส่วนในด้านภาษาอังกฤษนั้น ครูควรรู้หลักไวยากรณ์และการใช้ ภาษาอังกฤษ/ในด้านสังคมศึกษา ครูควรรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม หน้าที่พลเมือง กฎหมาย พุทธประวัติและข้อธรรมะที่ควรปฏิบัติ เศรษฐศาสตร์ ปัญหาสังคม ไทย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และหลักการคำนวณ นอกเหนือจากนั้นผู้ปกครองเห็นว่า ความรู้วิชาสามัญที่จำเป็นในระดับปานกลางคือ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ไทย การ สงวนทรัพยากรและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ระบบการปกครอง วิชาประชากรศึกษา วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลานามัย และการใช้ทองสมุก

ส่วนความรู้วิชาครูนั้น ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ความรู้วิชาครูที่ จำเป็นมากสำหรับครู คือ ความรู้ในด้านหลักสูตร วิธีสอน หลักจิตวิทยา และการแนะแนว การสร้างอุปกรณ์การศึกษา หลักการวัดและประเมินผล การนิเทศกรรมการสอน และวิธีประเมินผลตนเอง ได้แก่วิธีสร้างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม การสร้างแบบทดสอบแบบต่าง ๆ และเทคนิคในการอบรมทางการศึกษา

และความรู้ความสามารถพิเศษที่ผู้ปกครองเห็นว่ามีความจำเป็นใน ระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้ความสามารถพิเศษที่อยู่ในหมวด ก. (3) ทั้งหมด คือ ความสามารถทางนาฏศิลป์และดนตรี พุคและฟังภาษาท้องถิ่น การช่าง และงานประดิษฐ์ ต่าง ๆ การทำสวนครัว และการพิมพ์ดีด

2.2 หมวด ข. ทักษะในการสอน

ผู้ปกครองมีความเห็นว่าทักษะในการสอนที่จำเป็นมากสำหรับครู คือทักษะในการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ การใช้ ภาษาสื่อความหมาย การเลือกใช้สื่อที่สนับสนุน มี ความชำนาญในวิชาที่ตนสอน การตั้งคำถามและตอบคำถามอย่างเหมาะสม การควบคุมชั้นเรียน การให้งานและตรวจงานอย่างมี

ประสิทธิภาพ นอกเหนือจากนั้นผู้ปกครองเห็นว่าทักษะที่จำเป็นในระดับปานกลางคือ ทักษะในการเล่าเรื่อง วาดภาพ ร้องเพลงประกอบการสอน

X (2.3) หมวด ค. ลักษณะที่พึงปรารถนา

ผู้ปกครองเห็นว่า บุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนาที่จำเป็นมากสำหรับครูคือ บุคลิกลักษณะที่อยู่ในหมวด ค. ทั้งหมด คือ ครูควรมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ เสียงกังฉัดเจน พุคสุภาพ มีลักษณะเป็นผู้นำ เข้มแข็ง ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ มีเหตุผล รักและศรัทธาในอาชีพครู เลื่อมใสในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสามัคคี มีความคิดริเริ่ม และมีความยุติธรรม

2.4 หมวด ง. หน้าที่และงานของครู

ผู้ปกครองเห็นว่า หน้าที่และงานที่จำเป็นมากสำหรับครูนั้นอยู่ในหมวด ง. ทั้งหมด คือ หน้าที่ในการสอน ครูควรมีศรัทธาในการสอน จัดทำอุปกรณ์และตรวจสอบผลงานของนักเรียน ในด้านระเบียบปฏิบัติ ครูควรรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการ และโรงเรียน ประชุมครู อบรมความรู้ จัดทำข้อสอบและวัดผล ทำบัญชีเรียกชื่อ หน้าที่อื่น ๆ คือ ครูควรมีส่วนในการอบรมนักเรียน ประสานงานกับบุคลากรของโรงเรียน รวมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของโรงเรียน ตลอดจนมีส่วนในการก่อตั้งสมาคมครู - ผู้ปกครอง

2.5 ปัญหาจากตัวครูที่ผู้ปกครองประสบ

ผู้ปกครองเห็นว่าปัญหาที่ผู้ปกครองประสบมากที่สุดคือ ปัญหาในด้านการสอน ครูสอนไม่ดีและไม่เอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน ปัญหารองลงมาคือด้านบุคลิกภาพและการวางตัว ครูแต่งกายไม่เหมาะสมและวางตัวไม่สมกับการเป็นครู ปัญหาที่น้อยที่สุดคือครูนิทานนักเรียน ครูไม่ให้อภัยนักเรียน และครูชอบจับผิดนักเรียน

X (2.6) ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี

ผู้ปกครองได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูที่ดีควรตั้งใจสอนและสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะที่รองลงมาคือ ครูควรรู้หลักในการอบรมให้นักเรียนเป็นคนดี ข้อเสนอแนะที่อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ครูไม่ควรทวงวิชา ไม่เคร่งครัดระเบียบจนเกินไป และไม่ควรรนำเรื่องส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับงาน

เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่ และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษา

3.1 หมวด ก. ความรู้ทั่วไป ซึ่งได้แก่ ความรู้วิชาสามัญ ความรู้วิชาครู และความรู้ความสามารถพิเศษ

นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความรู้วิชาสามัญ ที่จำเป็นมากสำหรับครู คือในค่านภาษาไทย ครูควรมีความรู้ในเรื่องหลักไวยากรณ์ การใช้ภาษาและวัฒนธรรมประเพณีไทย ส่วนในค่านภาษาอังกฤษ ครูควรรู้หลักการไวยากรณ์ ภาษาอังกฤษ ในค่านสังคมศึกษา ครูควรรู้ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและหน้าที่พลเมือง ส่วนความรู้ในวิชาอื่น ๆ นั้น ครูควรรู้เรื่องความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หลักการคำนวณ และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สำหรับข้อที่นักเรียนเห็นขัดแย้งกับนั้น นักเรียนเห็นว่าความรู้วิชาสามัญที่จำเป็นในระดับ ปานกลาง แต่ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นมากสำหรับครูคือ ความรู้ในเรื่องวรรณคดีไทย พุทธประวัติและข้อธรรมะที่ควรปฏิบัติ หลักเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนปัญหาสังคมไทย นอกจากนี้นักเรียนยังเห็นว่าความรู้สามัญที่จำเป็นน้อย แต่ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นมาก คือความรู้ในหลักไวยากรณ์อังกฤษ และการเลือกซื้อของและใช้จ่ายอย่างประหยัด

ส่วนความรู้วิชาครูนั้น นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า จำเป็นมากที่ครูควรมีความรู้ในค่านหลักสูตร วิธีสอน หลักการวัดผลและประเมินผล วิธีการสร้างอุปกรณ์การศึกษา หลักจิตวิทยาการแนะแนว ตลอดจนวิธีประเมินผลตนเอง

สำหรับข้อที่นักเรียนและผู้ปกครองเห็นขัดแย้งกับนั้น นักเรียนเห็นว่า ความรู้วิชาครูที่จำเป็นมากสำหรับครู แต่ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นในระดับปานกลาง คือ ความรู้ในการสร้างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม การสร้างแบบทดสอบและเทคนิคในการอบรมทางการศึกษา นอกจากนี้นักเรียนยังเห็นว่า ความรู้วิชาครูที่จำเป็นในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองกลับเห็นว่าจำเป็นมาก คือการใช้ประมวลการสอน คู่มือครู และการนิเทศการสอน

ส่วนความรู้ความสามารถพิเศษนั้น นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความรู้ความสามารถพิเศษที่จำเป็นในระดับปานกลางสำหรับครู คือ ความรู้ความสามารถที่อยู่ในหมวด ก. (3) ได้แก่ ความสามารถทางนาฏศิลป์และดนตรี พูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้ การช่างและงานประดิษฐ์ต่าง ๆ การทำสวนครัวและการพิมพ์ดีด

3.2 หมวด ข. ทักษะในการสอน

นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ทักษะในการสอนที่จำเป็นมากสำหรับครู คือ ทักษะในการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทักษะในการถ่ายทอดความรู้ การใช้ภาษาสื่อความหมาย การตั้งคำถามและการตอบคำถามอย่างเหมาะสมสม การควบคุมชั้นเรียนได้ และ การให้งานตรวจงานอย่างมีประสิทธิภาพ และยังเห็นสอดคล้องกันอีกว่าทักษะที่จำเป็นในระดับปานกลาง คือ ทักษะในการเล่าเรื่อง วาดภาพ ร้องเพลงประกอบการสอน

สำหรับข้อที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นขัดแย้งกันนั้น นักเรียนเห็นว่าทักษะในการสอนที่จำเป็นอย่างยิ่ง แต่ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นมากสำหรับครู คือ ครูควรรู้ด้านวิชาในวิชาที่ตนสอน นอกจากนี้ นักเรียนยังเห็นว่าทักษะที่จำเป็นในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นมาก คือ ทักษะในการเลือกใช้สื่อที่สนับสนุนบทเรียน

3.3 หมวด ค. ลักษณะที่พึงปรารถนาของครู

นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะที่พึงปรารถนาที่เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับครู คือ ครูควรมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ เสียงกังฉัดเจน พุศสุภาพ มีลักษณะเป็นผู้นำ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ มีเหตุผล รักและศรัทธาในอาชีพครู เลื่อมใสใน ซาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสามัคคี และมีความคิดริเริ่ม

สำหรับข้อที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นขัดแย้งกันนั้น นักเรียนเห็นว่าลักษณะที่พึงปรารถนาที่เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครู แต่ผู้ปกครองเห็นว่า เป็นสิ่งจำเป็นมาก คือ ครูควรมีความยุติธรรม

3.4 ทหวก ง. หน้าที่และงานของครู

นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หน้าที่และงานที่จำเป็นมากสำหรับครู คือ หน้าที่ในการสอน ครูควรมีศรัทธาในการสอน จัดทำอุปกรณ์ และตรวจสอบงานของนักเรียน ในด้านระเบียบปฏิบัติ ครูควรรู้และปฏิบัติตามกฎของทางราชการและของโรงเรียน ประชุมครู เข้ารับการอบรมความรู้ วัฒนผลและทำรายงานผลการเรียน (ต.2 ก.) นอกจากนั้น ยังต้องมีส่วนในการอบรมนักเรียน รวมมือในกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน ประสานงานกับบุคลากรและดูแลความสะอาดเรียบร้อยของโรงเรียนและห้องเรียนด้วย

สำหรับข้อที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นขัดแย้งกันนั้น นักเรียนเห็นว่าหน้าที่และงานที่จำเป็นในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นมาก คือหน้าที่ในการทำบัญชีเรียกชื่อ และการมีส่วนร่วมในการก่อตั้งสมาคมครู - ผู้ปกครอง

3.5 ปัญหาจากตัวครูที่นักเรียนและผู้ปกครองประสบ

นักเรียนและผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาจากตัวครูที่ประสบมากที่สุด คือปัญหาในด้านการสอน ครูไม่เตรียมการสอน ไม่สามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ และไม่เอาใจใส่ในการเรียนของเด็กเท่าที่ควร นอกจากนั้น เป็นปัญหาในเรื่องการใช้อารมณ์ของครู ครูไม่มีเหตุผลและขาดความยุติธรรม ตลอดจนเรื่องการแต่งกายไม่เหมาะสม นอกจากนั้น นักเรียนยังมีความเห็นแตกต่างจากผู้ปกครองในเรื่อง ครูไม่มีอุดมการณ์ของการเป็นครูเท่าที่ควร ครูไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และครูควบคุมชั้นเรียนไม่อยู่ ส่วนผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างจากนักเรียน ในเรื่อง ครูและโรงเรียนมักเอาเปรียบนักเรียนในด้านการเงิน ครูขาดมนุษยสัมพันธ์ และมักนิทาอาศัยจับผิดนักเรียน

X (3.6)

ข้อเสนอแนะของนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี นักเรียนและผู้ปกครองเห็นสอดคล้องกันว่า ลักษณะของครูที่ดี คือ ครูควรมีความยุติธรรม ตั้งใจสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รับผิดชอบต่อหน้าที่ รับฟังความเห็นของนักเรียน รู้จักระงับอารมณ์ เป็นผู้มีความรอบตัวดี มีเหตุผล และแต่งกายสุภาพ นอกจากนั้นนักเรียนยังมีความเห็นแตกต่างจากผู้ปกครองว่า ครูที่ดีควรรักและเอาใจใส่นักเรียน รักษาความ

ลัษของนักเรียน เป็นคนทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ ควรปรับปรุงตนเองในทุกด้านเสมอ และประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างอันดีสำหรับนักเรียน ส่วนผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างจากนักเรียน ในเรื่อง ครูควรสำรวจคนมีมารยาท และควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พบว่า ความเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาของครูในระดับมัธยมศึกษาชั้นนั้น มีส่วนสอดคล้องกัน ชัด-
แย้งกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของนักเรียน

1.1 หมวด ก. ความรู้ของครูซึ่งได้แก่ความรู้วิชาสามัญ ความรู้วิชาครู และความรู้ความสามารถพิเศษ

นักเรียนเห็นว่าความรู้วิชาสามัญที่จำเป็นมากสำหรับครู คือ ความรู้ในด้านภาษาไทยและวัฒนธรรมประเพณี ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นคุณค่าของภาษาอันเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ควรที่จะดำรงไว้เป็นเอกลักษณ์ของชาติ นอกจากนี้ นักเรียนเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูควรรู้หลักการใช้ภาษาอังกฤษและคำนวณ ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องการให้ครูรู้เฉพาะนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เท่านั้น ส่วนความรู้วิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศึกษา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นักเรียนเห็นว่าจำเป็นมากสำหรับครู เพราะครูจะได้นำวิชาความรู้เหล่านี้ไปปรับแก้และปฏิบัติตนในสังคมตามสิทธิและหน้าที่

นักเรียนเห็นว่าความรู้วิชาครูที่จำเป็นมากสำหรับครู คือ ความรู้ในด้านหลักสูตร วิธีสอน การวัดและประเมินผล วิธีสร้างอุปกรณ์การศึกษา หลักการแนะแนวและวิธีการประเมินผลตนเอง ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นว่าความรู้เหล่านี้มีผลต่อการสอน การเรียน ตลอดจนการปรับแก้ของนักเรียน

ส่วนความรู้ความสามารถพิเศษนั้น นักเรียนเห็นว่ามีค่าจำเป็นในระดับปานกลาง เช่น ความสามารถทางนาฏศิลป์และดนตรี พุคและฟังภาษาท้องถิ่นได้ การช่างและงานประดิษฐ์ต่าง ๆ การทำสวนครัว และการพิมพ์ดีด ทั้งนี้เพราะนักเรียน

เห็นว่าความรู้เหล่านี้เป็นความรู้ที่ครูมีครบถ้วน ๆ ไปไม่จำเป็นต้องรู้ ควรเป็นความรู้ของครูเฉพาะวิชาเท่านั้น

1.2 หมวด ข. ทักษะในการสอน

นักเรียนเห็นว่าทักษะในการสอนที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูคือ ครูต้องมีความชำนาญในวิชาที่ตนสอน และจำเป็นมากที่ครูจะต้องมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทณี สาริกบุตร¹ ที่สรุปถึงคุณสมบัติของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่นิสิตต้องการในด้านการสอนว่าควรมีความรู้อย่างถ่องแท้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องการให้ครูสอนอย่างคล่องแคล่ว สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ตรงกับความมุ่งหมาย นอกจากนี้นักเรียนยังเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูควรมีทักษะในการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะนักเรียนต้องการให้ครูนำวิธีการสอนใหม่ ๆ ที่ให้ความสำคัญแก่นักเรียนมาใช้ นักเรียนเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูต้องควบคุมชั้นเรียนได้ แสดงว่านักเรียนต้องการให้มีวินัยในชั้นเรียน เพื่อประโยชน์แก่นักเรียนเอง

1.3 หมวด ค. ลักษณะที่พึงปรารถนาของครู

นักเรียนเห็นว่าบุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนาที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูคือ ครูควรมีความยุติธรรม ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องการให้ครูรักใคร่นักเรียนเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และต้องการความเสมอภาคเท่าเทียมกันในทุกทาง นอกจากนี้ นักเรียนยังเห็นว่าบุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนาที่ครูจำเป็นต้องมีมาก คือ ครูควรมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทณี สาริกบุตร² ที่สรุปถึงคุณสมบัติของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่นิสิตต้องการในด้านอารมณ์ว่าควรเป็นผู้มีอารมณ์แจ่มใสเป็นกันเอง ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นว่าทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นกันเอง ไม่เคร่ง-

¹ พัทณี สาริกบุตร, เรื่องเดิม, หน้า 42.

² พัทณี สาริกบุตร, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

เตรียมเวลาสอน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสบายใจ มีความมุงอกงามทางอารมณ์เพิ่มขึ้นด้วย นักเรียนเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูจะต้องแต่งกายสุภาพและพูดสุภาพ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา³ ที่ได้สรุปผลในด้านบุคลิกภาพของครูที่สังคมต้องการว่าควรแต่งกายเรียบร้อย วาจาไพเราะและสุภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนเห็นว่าลักษณะเหล่านี้เหมาะสมกับสถานภาพของการเป็นครูอยู่แล้ว นักเรียนเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูต้องมีลักษณะเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นว่าลักษณะเหล่านี้เป็นประโยชน์ด้านวินัย การปกครอง และการเรียนของนักเรียนเอง นักเรียนเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูควรเลื่อมใสในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสามัคคีและมีความรับผิดชอบ ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นว่า เป็นคุณสมบัติของครูที่มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของครูเอง และเป็นตัวอย่างอันดีสำหรับนักเรียนด้วย

1.4 หมวด ง. หน้าที่และงานของครู

นักเรียนเห็นว่าหน้าที่และงานที่จำเป็นมากสำหรับครู คือหน้าที่ในการสอน ครูควรมีความรู้ความสามารถ ซึ่งผลงานวิจัยของ นิภา เพชรสม⁴ และแพททริค⁵ ได้สรุปลักษณะของครูที่ดีไว้เช่นกันว่า ครูจะต้องมีหน้าที่ในการเตรียมการสอน และมีวิธีการสอนที่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นว่าหน้าที่โดยตรงของครูคือการสอน และการที่ครูจะสอนได้ดีนั้น จะต้องเตรียมการสอนและมีวิธีการสอนที่ดี นอกจากนั้นนักเรียนเห็นว่าการตรวจสมุดงานของนักเรียนเป็นหน้าที่ที่จำเป็นมาก เพราะจะได้เป็นกำลังใจสำหรับนักเรียนในการเรียนและทำงานต่อไป อีกประการหนึ่งนั้นนักเรียนจะได้รู้ถึงผลการเรียนของตนโดยสม่ำเสมอ นักเรียนเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูจะต้องร่วมมือในกิจการของโรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นว่าครูเป็นบุคคลหนึ่งที่อยู่ในสังคมนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเองและส่วนรวม

³วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, เรื่องเดิม, หน้า 37.

⁴นิภา เพชรสม, เรื่องเดิม, หน้า 59.

⁵Patrick, Opal Lee Young, loc. cit.

1.5 ปัญหาจากตัวครูที่นักเรียนประสบ

นักเรียนเห็นว่าปัญหาที่นักเรียนประสบมากที่สุด คือในด้านการสอน ครูมักไม่เตรียมการสอนและไม่สามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ นอกจากนั้นมีเรื่องการใช้อารมณ์ การพูดเร็ว เสียงเบา และการไม่ตรงต่อเวลา แสดงว่าลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะที่ไม่พึงปรารถนา สำหรับนักเรียน สิ่งที่จะช่วยครูได้มากในเรื่องนี้คือครูจะต้องเตรียมการสอนเสมอ การใช้คำอธิบายและวิธีพูดที่เข้าใจง่ายและชัดเจน ตลอดจนรู้จักควบคุมอารมณ์

1.6 ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะครูที่ดี

นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูควรมีความยุติธรรม ความเป็นกลางและชำนาญในวิชาที่ตนสอนตลอดจนครูควรมีเมตตาใจดี เข้มแข็ง และควรหวังดีกับนักเรียน ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะเห็นว่านักเรียนมองคุณลักษณะของครูที่ดีไปในการปฏิบัติตนเสียเป็นส่วนใหญ่

2. ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

2.1 หมวด ก. ความรู้ของครูซึ่งได้แก่ความรู้วิชาสามัญ ความรู้วิชาครู และความรู้ความสามารถพิเศษ

ผู้ปกครองเห็นว่า ความรู้วิชาสามัญที่จำเป็นมากสำหรับครู คือความรู้ในค่านานาชาติไทย รวมถึงวรรณคดีและวัฒนธรรมประเพณีไทย หลักธรรมะที่ควรปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองเห็นว่า ครูเป็นผู้บรมสั่งสอนเด็ก มีความใกล้ชิด จึงมีโอกาสที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีงามตลอดจนหลักธรรมะที่เด็กในปัจจุบันควรจะได้รับ นอกจากนี้ในค่านานาชาติอังกฤษ ผู้ปกครองเห็นว่าครูควรรู้หลักไวยากรณ์และการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องการให้ครูมีความรู้อย่างลึกซึ้งในค่านานาชาติ ส่วนความรู้ด้านสังคมศึกษา เช่น หน้าที่พลเมือง กฎหมาย ศิลปกรรม เศรษฐศาสตร์ ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นมากสำหรับครู เพื่อให้ครูจะได้มีความรู้กว้างขวาง สามารถปฏิบัติตนและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ผู้ปกครองเห็นว่าความรู้วิชาครูที่จำเป็นมาก คือความรู้ในด้านหลักสูตรวิธีสอน ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองต้องการครูที่สอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง

นอกจากนั้นผู้ปกครองยังเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูจะต้องรู้หลักจิตวิทยา การแนะแนว ทั้งนี้ เพราะผู้ปกครองเห็นว่า ครูมีความใกล้ชิด รู้ถึงความถนัด ความสามารถของนักเรียนเป็นอย่างดี ประกอบกับเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง ย่อมชี้แนวทางให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่วนความรู้ความสามารถพิเศษนั้น ผู้ปกครองเห็นว่ามีความจำเป็นในระดับปานกลาง เช่น ความสามารถทางนาฏศิลป์และดนตรี พูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้ การช่าง และงานประดิษฐ์ต่าง ๆ การทำสวนครัว และการพิมพ์ดีด ทั้งนี้เพราะความรู้ความสามารถพิเศษเหล่านี้ ควรเป็นความรู้ของครูที่สอนวิชาเฉพาะเท่านั้น

2.2 หมวด ข. ทักษะในการสอน

ผู้ปกครอง มีความเห็นว่าทักษะในการสอนที่จำเป็นมากสำหรับครู คือ ทักษะในการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองเห็นความสำคัญของครู ถ้าครูไม่มีทักษะเหล่านี้ การเรียนก็จะไม่ได้ผลดี แม้ผู้ปกครองจะไม่อยู่ในวัยเรียนแล้ว แต่ก็พอใจที่จะให้ครูใช้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ นอกจากนี้ผู้ปกครองเห็นว่า การควบคุมชั้นเรียนได้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับครู เพราะผู้ปกครองต้องการให้ครูเป็นตัวแทนของตนในการฝึกฝนนักเรียนในชั้นระเบียบวินัย ผู้ปกครองเห็นว่าการให้งานและตรวจงานอย่างมีประสิทธิภาพ ก็เป็นสิ่งจำเป็นมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองพอใจที่นักเรียนมีการบ้าน แสดงว่าครูเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน และอีกประการหนึ่ง เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกฝนทบทวนสิ่งที่ได้เรียนไป

2.3 หมวด ค. ลักษณะที่พึงปรารถนา

ผู้ปกครองมีความเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูควรมีลักษณะที่พึงปรารถนา เช่น หน้าที่ยิ้มแจ่มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ เสียงดังชัดเจน พูดสุภาพ มีลักษณะเป็นผู้นำ เข้มแข็ง ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ มีเหตุผล รักและศรัทธาในอาชีพครู เลื่อมใสในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสามัคคี มีความคิดริเริ่ม และมีความยุติธรรม ทั้งนี้เพราะลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะที่ครูควรถ่ายทอดให้นักเรียน

2.4 ทมวค ง. หน้าที่และงานของครู

ผู้ปกครองเห็นว่า หน้าที่และงานที่จำเป็นมากสำหรับครูนั้น คือหน้าที่ในการสอน ทั้งนี้เพราะเป็นหน้าที่ของครูโดยตรง นอกจากนั้น ผู้ปกครองยังเห็นว่า การทำบัญชีเรียกชื่อ ทำรายงานผลการเรียน (ค.2 ก.) เป็นสิ่งจำเป็นมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองเห็นว่างานเหล่านี้มีข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน เป็นการแสดงถึงความสนใจนักเรียน และความรับผิดชอบในการงาน นอกจากนั้นผู้ปกครองยังเห็นว่าจำเป็นมากที่ครูจะมีส่วนร่วมในการก่อตั้งสมาคมครู ผู้ปกครอง ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องการมาพบปะกับครู เพื่อทราบพฤติกรรมของนักเรียนนั่นเอง และสังสรรค์กับผู้ปกครองอื่น เพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้ดีขึ้น

2.5 ปัญหาจากตัวครูที่ผู้ปกครองประสบ

ผู้ปกครองเห็นว่าปัญหาที่ผู้ปกครองประสบมากที่สุด คือ ครูสอนไม่ดี และไม่เอาใจใส่ในการเรียนของเด็กมากเท่าที่ควร แสดงว่าผู้ปกครอง ต้องการให้ครูสอนนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ นอกจากนั้นยังมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพและการวางตัว ผู้ปกครองเห็นว่า ครูแต่งกายไม่เหมาะสม และวางตนไม่สมกับการเป็นครู ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องการให้ครูแต่งกายและวางตนให้เหมาะสมเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนนั่นเอง

2.6 ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี

ผู้ปกครองให้ข้อเสนอแนะว่า ครูที่ดีควรตั้งใจสอน และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระคม บุญเรือง⁶ ที่ว่า ครูควรมีทักษะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นผู้ปกครองยังเห็นว่า ครูที่ดีควรทุ่มหลักในการอบรมให้นักเรียนเป็นคนดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา⁷

⁶ ระคม บุญเรือง, เรื่องเดิม, หน้า 97.

⁷ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, เรื่องเดิม, หน้า 84.

ที่สรุปผลการค้นคว้าคุณลักษณะของครูที่สังคมต้องการ ในค่านการปกครองนักเรียนว่า
 ควรอบรมศีลธรรม เข้มงวดในระเบียบและแก้ไขความประพฤติของนักเรียน ทั้งนี้เพราะ
 ผู้ปกครองยัง เน้นเรื่องการสอน และยังต้องการให้ครูเป็นผู้อบรมนักเรียน เพื่อช่วยเหลือ
 ผู้ปกครองอีกแรงหนึ่งด้วย

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครอง

3.1 ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีข้อชอบเซตหน้าที่และ
 ลักษณะที่พึงปรารถนาของครูมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยหมวด ก. ความรู้ของครู ได้แก่
 ความรู้วิชาสามัญ ความรู้วิชาครู และความรู้ความสามารถพิเศษ หมวด ข. ทักษะในการ
 สอน และหมวด ค. บุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนา หมวด ง. หน้าที่และงานสอดคล้องกัน เป็น
 ส่วนใหญ่ ซึ่งเห็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ความเห็นที่สอดคล้องกันนี้ ย่อมเป็นสิ่งยืนยันว่า
 นักเรียนและผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องในลักษณะเดียวกัน เพราะฉะนั้นครูในระดับ
 มัธยมศึกษาควรมีหน้าที่และลักษณะประจำตัวตามความเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง ตาม
 ผลของการวิจัยนี้

3.2 สาเหตุที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความเห็นขัดแย้งกัน

ความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันระหว่างนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับข้อ
 เซตหน้าที่และบุคลิกลักษณะที่พึงปรารถนาของครูมัศึกษานั้น เป็นความเห็นที่ขัดแย้งกัน
 เพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างกันในค่าน

ก. สภาพสังคม ยกตัวอย่างเช่น นักเรียนเห็นว่า ความรู้วิชาสามัญ
 ในเรื่องวรรณคดีไทย พุทธประวัติ และหลักธรรมะที่ควรปฏิบัติ มีความจำเป็นสำหรับครู
 ในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองกลับเห็นว่ามีความจำเป็นมาก ทั้งนี้เพราะภายหลัง
 เหตุการณ์วันที่ 14 ตุลาคม 2516 สภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างมาก และเป็นไป
 อย่างรวดเร็ว เยาวชนบางกลุ่มไม่เห็นความสำคัญของวรรณคดี เห็นว่าเป็นเรื่องเหลวไหล
 มีความคิดรุนแรงถึงกับจะเผาวรรณคดี เมื่อเมื่อนั้นผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ใหญ่กว่า และยังคง
 เห็นความสำคัญของวรรณคดี จึงต้องการให้ครูมีความรู้ในสิ่งเหล่านี้ เพื่อกล่อมเกลานะแนว
 ให้นักเรียนเห็นคุณค่าวรรณคดีไทย

ข. ทักษะ นักเรียนเห็นว่า หน้าที่ของครูที่มีส่วนร่วมในการก่อตั้งสมาคมครู - ผู้ปกครอง เป็นหน้าที่ที่มีความจำเป็นในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองเห็นว่าจำเป็นมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนไม่เห็นความสำคัญที่ผู้ปกครองมาพบปะกับครู หรือมาโรงเรียน ในขณะที่ผู้ปกครองต้องการที่จะพบปะครู เพื่อทราบพฤติกรรมของนักเรียน นอกจากนั้นนักเรียนยังเห็นว่า ทักษะในการเลือกใช้วัสดุที่ต้นทุนของครูเป็นสิ่งจำเป็นในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองกลับเห็นว่าจำเป็นมาก เพราะหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 นักเรียนส่วนใหญ่หันไปสนใจในสิ่งอื่น เช่น เรื่องการเมืองมากกว่าการเรียน จึงต้องการให้เรียนเพื่อผ่านไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น แต่ผู้ปกครองกลับต้องการให้นักเรียน เรียนรู้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง จึงเห็นว่าเป็นการดีที่ครูหาทุกอย่าง เพื่อการเรียนของนักเรียน

3.3 ปัญหาที่นักเรียนและผู้ปกครองประสบจากตัวครูนั้น

ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับปัญหาจากตัวครูนั้น ส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนความคิดเห็นซึ่งแตกต่างกันนั้น เช่น นักเรียนเห็นว่าครูไม่มีอุดมการณ์ของการเป็นครู ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนยังเป็นเด็กวัยรุ่น จึงมีอุดมการณ์สูงส่ง จึงต้องการให้สมความมุ่งหวังในอุดมการณ์นั้น ๆ ส่วนผู้ปกครองมีประสบการณ์ในชีวิตมากกว่า จึงเห็นว่าสิ่งที่ครูกระทำนั้นเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้ว

หรือที่ผู้ปกครอง เห็นว่าครูและโรงเรียนเอาเปรียบนักเรียนในด้านการเงิน ทั้งนี้เป็นเพราะค่าครองชีพในปัจจุบันสูงขึ้นมาก

หรือผู้ปกครองเห็นว่า ครูขาดมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องการพบปะติดต่อกับทางโรงเรียนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ แต่ไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

3.4 ข้อเสนอแนะของนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี

ข้อเสนอแนะของนักเรียนและผู้ปกครองนั้น ส่วนใหญ่สอดคล้องกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความคิดเห็นซึ่งแตกต่างกันนั้น เช่น นักเรียนเห็นว่า ครูควรรักษาความลับ
 ของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะนักเรียนยังอยู่ในวัยรุ่นที่ต้องการจะรักษาความลับส่วนตัว

หรือนักเรียนต้องการให้ครูรักและเอาใจใส่นักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียน
 ยังต้องการความใกล้ชิดและความอบอุ่นจากครู นอกเหนือจากที่ได้รับมาแล้วที่บ้าน

หรือ ผู้ปกครองเห็นว่า ครูควรสำรวจคน มีมารยาท ทั้งนี้เป็นผู้
 ปกครองเห็นว่า อาชีพครู เป็นอาชีพที่มีเกียรติ จึงควรมีความสำรวมคน และมารยาท
 อันดีงาม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนโดยทั่วไป

ขอเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ -
 ปกครอง เฉพาะใน เขตกรุง เทพมหานคร เท่านั้น ฉะนั้น ผู้ที่จะวิจัยต่อไปจึงควร เก็บรวบรวม
 ข้อมูลจากทุกภาคของประเทศไทย เพื่อที่จะได้ทราบความต้องการของนักเรียนไทย
 ทั้งหมดอย่างแท้จริง

2. สถาบันผลิตครูควรจะได้นำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตร
 และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ได้ครูมัธยมศึกษาในลักษณะที่พึงปรารถนามากที่สุด

3. สถาบันผลิตครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยพึง เล็งทางด้านบุคลิกภาพ
 เพื่อให้ได้ครูมัธยมศึกษาในลักษณะที่พึงปรารถนา

4. ผู้วิจัยต่อไปควรจะศึกษาความคิดเห็นของครูมัธยมศึกษาทั่ว ๆ ไป และผู้
 บริหาร เพื่อดูว่าครูและผู้บริหารต้องการครูที่มีลักษณะเช่นไร

5. ผู้ที่จะวิจัยต่อไปควรศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาว่าตนเองควรจะเตรียม
 ตนให้พร้อมในด้านหน้าที่และลักษณะที่พึงปรารถนาเพียงใด

6. โรงเรียนหรือสถาบันผลิตครู อาจนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการคัดเลือก
 ศึกษารุ่นใหม่เข้าทำงาน หรือคัดเลือกนักศึกษาครูนอกเหนือไปจากความรู้ทางด้านวิชาการ

7. โรงเรียนหรือสถาบันผลิตครู อาจนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นเกณฑ์ในการประเมิน
 ผลครูของโรงเรียนนั้น ๆ เพื่อปรับปรุงทางด้านบุคลิกภาพและหน้าที่ของครู เพื่อให้การสอน
 มีคุณภาพดียิ่งขึ้น